

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.I.144/2024/22.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2025. június 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján 2025. július 8. napján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2024. július 8. napján kihirdetett 17.B.275/2019/396. számú ítéletét megváltoztatja.

Megállapítja, hogy Terhelt9 IX. r. vádlott visszaeső, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

„Iszapégető berendezés és eljárás nagy nedvességtartalmú szennyvíziszap, termikus ártalmatlanítására” elnevezésű, 11/100, Terhelt1 I. r. vádlott tulajdonát képező tulajdoni hányadra vagyonekobjást rendel el.

Terhelt2 II. r. vádlottnak az OTP Bank Nyrt-nél vezetett számla számú számláján lefoglalt 130.940,- (Egyszázharmincezer-kilencszáznegyven) Ft a Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalánál szám2. letéti számláján került nyilvántartásba vételre.

A Kft1-vel szemben 2.227.571.210 (kétmilliárd-kétszázhuszonhétmillió ötszázhetvenegyezer-kétszázöt) forintra elrendelt vagyonekobjást mellőzi.

A nyomozás során lefoglalt és a Kft1. tulajdonát képező szennyvíz-, iszap ártalmatlanítására készített égető mű kísérleti fődarabjai – hőcserélő ciklon, füstgáz elvezető hőcserélő –, az rendszám1 frsz-ú Citroen Jumper típusú tehergépkocsi, valamint az rendszám2 frsz-ú Mercedes Sprinter típusú tehergépkocsi vonatkozásában a zár alá vétel elrendelésére vonatkozó rendelkezést mellőzi, e dolgok vonatkozásában vagyonekobjást rendel el.

Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Az állam javára az 5.039.191 (ötmillió-harminckilencezer-százkilencvenegy) forint bűnügyi költség megfizetésére vonatkozó egyetemleges kötelezésből mellőzi Terhelt10 X. r. vádlottat.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt9 IX. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy Terhelt1 I. r. vádlott új személyazonosító okmányának száma: szám3, Terhelt2 II. r. vádlott új személyazonosító okmányának száma: szám4, Terhelt4 IV. r. vádlott új személyazonosító okmányának száma: szám5, Terhelt5 V. r. vádlott új személyazonosító okmányának száma: szám6, Terhelt7 VII. r. vádlott anyja neve helyesen: név1, új személyazonosító okmányának száma: szám7, lakóhelye: cím133. szám.

A másodfokú eljárásban 205.960 (kettőszázötezer-kilencszázhatvan) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből

Terhelt3 III. r. vádlott 54.840 (ötvennégyezer-nyolcszáznegyven) Ft,

Terhelt6 VI. r. vádlott 53.320 (ötvenháromezer-háromszázhusz) Ft,

Terhelt9 IX. r. vádlott 41.500 (negyvenezegyezer-ötszáz) Ft

megfizetésére köteles az állam javára.

Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában 56.300 (ötvenhatezer-háromszáz) forint bűnügyi költség merült fel.

Az ítéltábla felhívja tanú5 örökösének, valamint Terhelt11nek a figyelmét, hogy ha a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a vádemelés után a jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

Az ítélet hatályon kívül helyező rendelkezése ellen a X. r. vádlott a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül fellebbezéssel élhet.

I n d o k o l á s:

[1] A Tatabányai Törvényszék előtt folyamatban volt büntetőügyben 12 vádlott ellen folyt büntetőeljárás. A törvényszék Terhelt11 XI. r. vádlott vonatkozásában 2020. január 16. napján kihirdetett 17.B.275/2019/27. szám alatti határozatával, Terhelt8 VIII. r. és Terhelt12 XII. r. vádlott vonatkozásában 2020. január 16. napján kihirdetett 17.B.275/2019/27-VII. szám alatti határozatával az eljárást befejezte. Az elsőfokú bíróság ítélete Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában 2020. február 6. napján, Terhelt11 XI. r. vádlott vonatkozásában a Győri Ítéltábla 2020. május 13. napján kihirdetett Bf.II.16/2020/8. szám alatti végzésével 2020. május 13. napján, Terhelt12 XII. r. vádlott vonatkozásában a Győri Ítéltábla 2020. május 13. napján kihirdetett Bf.II.17/2020/8. szám alatti végzésével 2020. május 13. napján jogerőre emelkedett, ekként a felülbírálattal Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. , Terhelt7 VII. r., Terhelt9 IX. r. és Terhelt10 X.r. vádlottak érintettek.

[2] A Tatabányai Törvényszék 2024. július 8. napján kihirdetett 17.B.275/2019/396. szám alatti ítéletében bűnösnek mondta ki

- Terhelt1 I. r. vádlottat költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és 2 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],

- Terhelt2 II. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- Terhelt3 III. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- Terhelt4 IV. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- Terhelt5 V. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- Terhelt6 VI. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- Terhelt7 VII. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- Terhelt9 IX. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §] és
- Terhelt10 X. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §].

[3] Ezért Terhelt1 I.r. vádlottat halmazati büntetésül 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 5 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra és 5 év közügyektől eltiltásra, Terhelt2 II. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett, végrehajtása esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, Terhelt3 III. r. vádlottat halmazati büntetésül 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra, Terhelt4 IV. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 3 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra és 3 év közügyektől eltiltásra, Terhelt5 V. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 2 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 2 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra, Terhelt6 VI. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 2 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra, Terhelt7 VII. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett, végrehajtása esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 2 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra, Terhelt9 IX. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 2 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra, Terhelt10 X. r. vádlottat mint visszaesőt, halmazati büntetésül 2 év 2 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 2 év gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[4] Rendelkezett arról, hogy az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r., a VII. r. és a IX. r. vádlottak – a II. r. és a VII. r. vádlottak a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltése után bocsáthatóak feltételes szabadságra. megállapította, hogy a IX. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[5] A bíróság Terhelt1 I. r. vádlottal szemben 14.708.430.-Ft, Terhelt2 II r. vádlottal szemben 14.708.430.-Ft, Terhelt4 VI. r. vádlottal szemben 4.000.000.-Ft, Terhelt5 V. r. vádlottal szemben 8.400.000.-Ft, Terhelt6 VI. r. vádlottal szemben 330.000.-Ft, Terhelt9 IX. r. vádlottal szemben 160.000.-Ft, Terhelt10 X. r. vádlottal szemben 1.120.000 Ft vagyonekobjást rendelt el. Vagyonekobjást rendelt el 2.227.571.210.-Ft erejéig a Kft1-vel szemben is.

[6] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt1 I. r. vádlott tulajdonát képező rendszám3 forgalmi rendszámú Mercedes C 350 CDI típusú személygépkocsi és 2 darab indítókulcs lefoglalását megszüntette és Terhelt1 I. r. vádlott részére történő kiadásukat rendelte el azzal, hogy azokat a vagyonekobjás és a bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

[7] Terhelt1nak az OTP Bank Nyrt-nél vezetett szám8 számú számláján lévő 402.389,- Ft, valamint az OTP Bank Nyrt-nél vezetett szám9 számú számláján lévő 923,24 euro, valamint 227.500 euró és 15.000.000,-Ft készpénz vonatkozásában Terhelt1 I.r. vádlottal szemben vagyonekobjást rendelt el.

[8] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt2 II.r. vádlott tulajdonát képező rendszám4 frsz-ú Mercedes típusú személygépkocsi, annak forgalmi engedélye és 2 db indítókulcsa lefoglalását megszüntette és Terhelt2 II.r. vádlott részére történő kiadásukat rendelte el azzal, hogy azokat a vagyonekobjás és a bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

[9] A Terhelt2nek az OTP Bank Nyrt-nél vezetett szám1 számú számláján lévő 130.940,-Ft, 2.740 euró és 1.150.000,-Ft vonatkozásában Terhelt2 II.r. vádlottal szemben vagyonekobjást rendelt el.

[10] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt3 III.r. vádlott tulajdonát képező 32.500,-Ft készpénz és 7.225 euró vonatkozásában vagyonekobjást rendelt el Terhelt3 III.r. vádlottal szemben.

[11] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt5 V.r. vádlott tulajdonát képező 605.000,- Ft készpénz vonatkozásában vagyonekobjást rendelt el Terhelt5 V. r. vádlottal szemben.

[12] A nyomozás során egyéb érdekelt27től lefoglalt, a Kft1. tulajdonát képező 313.500,- Ft készpénz vonatkozásában vagyonekobjást rendelt el a Kft1-vel szemben.

[13] A nyomozás során lefoglalt, a Kft1. tulajdonát képező szennyvíz-, iszap ártalmatlanítására készített égető mű kísérleti földarabjai – hőcserélő ciklon, füstgáz elvezető hőcserélő – , az rendszám1 frsz-ú Citroen Jumper típusú tehergépkocsi, valamint az

rendszám2 frsz-ú Mercedes Sprinter típusú tehergépkocsi vonatkozásában zár alá vételt rendelt el a Kft1-vel szemben pénzösszegben kifejezett vagyonekborzás biztosítására.

[14] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt1 I.r. vádlott tulajdonát képező mobiltelefon lefoglalását megszüntette, Terhelt1 I.r. vádlott részére történő kiadását rendelte el azzal, hogy az I. r. vádlottal szemben kiszabott vagyonekborzás és bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

[15] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt2 II.r. vádlott tulajdonát képező mobiltelefon lefoglalását megszüntette, Terhelt2 II.r. vádlott részére történő kiadását rendelte el azzal, hogy a II.r. vádlottal szemben kiszabott vagyonekborzás és bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

[16] A nyomozás során lefoglalt, Terhelt5 V.r. vádlott tulajdonát képező 2 db számítógép lefoglalását megszüntette, Terhelt5 V.r. vádlott részére történő kiadását rendelte el azzal, hogy az ellene kiszabott vagyonekborzás és bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

[17] A nyomozás során lefoglalt TRKV 55/2019. számon 2. tétel alatt nyilvántartott, tanú5 tulajdonát képező laptop és tartozéka lefoglalását megszüntette és tanú5 örökösének rendelte kiadni.

[18] A nyomozás során lefoglalt TRKV 8/2020. számon 1. tétel alatt nyilvántartott Terhelt11 tulajdonát képező számítógép és tartozéka lefoglalását megszüntette és Terhelt11 részére történő kiadását rendelte el.

[19] A nyomozás során lefoglalt iratoknak és adathordozóknak a lefoglalását megszüntette és megállapította, hogy az iratok részét képezik.

[20] A bíróság rendelkezett még a bűnügyi költség viseléséről akként, hogy a vádlottakat egyetemlegesen kötelezte 5.039.191,- Ft bűnügyi költség megfizetésére, az elkülöníthető bűnügyi költség megfizetésére a vádlottakat egyenként kötelezte, míg 518.625,-Ft vonatkozásában megállapította, hogy az az állam terhén marad.

[21] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen

- az ügyészség az I.r., a II.r., a III.r., a IV. r., az V.r., a VII.r. és a X.r. vádlottak vonatkozásában a bünszervezetben való elkövetés megállapítása, az I.r., a II.r., a III.r.,a IV.r., az V.r., a VI.r., a VII.r., a IX.r. és a X.r. vádlottak vonatkozásában jelentősen súlyosabb büntetés kiszabása, az I.r. és a II.r. vádlottal szemben vagyonekborzás alkalmazása végett,
- az I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
- a III. r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése miatt,
- a IV.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,
- az V.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,

- a VI.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, a VII.r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, harmadlagosan eljárási szabálysértés miatt, hatályon kívül helyezését,
- a IX.r. vádlott védője enyhítésért,
- a X.r. vádlott védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

[22] Terhelt1 I. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolása első részében rámutatott az elsőfokú bíróság ítéletének azon „ténymegállapításaira”, melyek álláspontja szerint iratellenesek, illetve logikátlanok, mert nem következnek a rendelkezésre álló bizonyítékokból vagy ellentmondásban vannak más ítéleti ténymegállapításokkal. Érvei szerint e körben az ítéleti tényállás helytállóságának vagy ellenkezőleg, iratellenességének, illetve a tévesen vagy logikátlanul levont következtetések körében vizsgálni kell, hogy Terhelt1 létrehozott-e csoportot ún. közbeékelődött cégek formájában, működtette-e és irányította-e ezt a csoportot, a közbeékelődött cégek valóban nem végeztek érdemi gazdasági tevékenységet, hanem helyettük Terhelt1 és cége végezte-e a valódi kereskedelmi tevékenységet, végezetül fiktívek voltak-e ezen ún. közbeékelődött cégek és Terhelt1 cégei közötti gazdasági események?

[23] Bemutatta a Kft2. és a Kft1. alakulását, illetve a „közbeékelődöttnek nevezett” cégek megalakulását illetve azt, mikor kezdtek el húsnagykereskedelemmel foglalkozni. Ezek alapján levezette, hogy téves és iratellenes az ítélet [62] bekezdésének megállapítása, mely szerint Terhelt1 kitalált és Terhelt3kal közösen kialakított egy húsimportőri-nagykereskedői struktúrát, hanem Terhelt3 már egy évvel Terhelt1ral való megismerkedése előtt megalapította és húskereskedelemben működtette a név2, név3, név4 cégeket.

[24] Bizonyítási hiányossággként vetette fel, hogy Terhelt6 vallomása ellentmondásos, illetve hivatkozott az eljárás során név5 ügyvéd irányából érkező hívásról, mely szerint rossz a védekezési iránya a védői tevékenységének az ügyben. Ismertette védenca vallomásának Terhelt3fel kapcsolatos részét és bemutatta ki irányította és hogyan működtek a Terhelt3-féle cégek. E körben Terhelt8 és Terhelt12 szerepére hívta fel a figyelmet. További ellentmondásra hívta fel a figyelmet az ítélet [39]-[42] pontjának alapmegállapításával, mivel álláspontja szerint ha a Terhelt3-féle cégeket Terhelt3 III.r. vádlott irányította, akkor azokat nem tudta Terhelt1 I.r. vádlott irányítani, még az ún. számlázó tevékenységüket sem.

[25] A [384], a [387] és a [388] bekezdésekben írtakat logikátlan és ellentmondásos ítéleti megállapításnak illetve következtetésnek találta, melyet azzal indokolt, hogy ha maga a bíróság sem zárja ki, hogy a Terhelt3-féle cégek más cégekkel esetleg működtek jogszerű módon, akkor megdől az az alaptézis, miszerint a Terhelt3-féle közbeékelte cégeket Terhelt1 irányította és működtette és megdől az az állítás is, hogy ezen Terhelt3-féle cégek nem végeztek valós gazdasági tevékenységet, hanem csak és kizárólag azt a célt szolgálták, hogy a Kft1 jogellenes Áfa levonási gyakorlatához nyújtsanak segítséget ún. alászámlázással. Többek között Terhelt12 által vezetett cégek esetében pont az ellenkezője igaz ennek: komoly forgalmat elérve, sok cégnek forgalmaztak hústerméket külföldről behozva az árut, ráadásul abban az időszakban is, amikor elvileg Terhelt1 I. r. vádlott irányítja és működteti őket.

[26] Eljárásjogi hiányossággként emelte ki

- nem volt teljeskörű a III. r. vádlott nyomozati vallomásainak az ismertetése,
- nem került ismertetésre Terhelt4-lel és Terhelt5-sal történő szembesítések jegyzőkönyvei,
- a bíróság felolvasta tanú6 tanú írásbeli vallomását, de tanú6-t annak idején gyanúsítottként is kihallgatták, ezt a bíróság azonban nem ismertette,
- az ítélet bizonyítékként hivatkozott az egyes cégek esetében emailekre (például [102.],[131.],[172.] pontokban), mely emailekben állítólag az I. és a II.r. vádlottak a Terhelt3 féle cégek nevében írtak közvetlen megrendelést, stb, jellemzően külföldi beszállítóknak, azonban ezen emailek, mint okirat bizonyítékok a tárgyaláson szintén nem lettek ismertetve, sok közülük az iratok között nem is található, az angol nyelven írt és II.r. vádlotthoz köthető emailnek nincsen magyar fordítása, másrészt ezek sem lettek ismertetve a tárgyaláson, így nem képezhetik az eljárás anyagait, ezzel szemben ismertetésre került mind a könyvszakértő, mind a 2 írásszakértői vélemény, ez jegyzőkönyvezve is van, így ezek az eljárás anyagává lettek téve,
- nem lett eljárás anyagává téve semmilyen jogsegély alapján történt megkeresésre adott válasz sem,
- nem lettek ismertetve az ítélet által bizonyítékként megjelölt bankszámlaforgalom adatai, a banki adatszolgáltatás keretében beérkezett okirati anyagok, az egyes érintett vádbeli cégektől lefoglalt email-anyagok,
- az írásbeli vallomástételre felhívott tanúk bírósági megkeresése szabálytalan volt: a bíróság a tanúkat úgy szólította fel írásbeli vallomástételre, hogy minden esetben mellékelte a tanúknak a nyomozati vallomásaikat is és arra nyilatkoztatta őket, hogy azokat fenntartják-e.

[27] Elsődleges jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem alkalmas az érdemi felülvizsgálatra, mivel az eljárásjogi hiányosságok alapvetően kihatottak az ítélelhozatalra, illetve az ítéleti ténymegállapítások iratellenesek és ellentmondásosak voltak, ezért szükségesnek és indokoltnak látta az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését. Másodlagosan az ítélet megváltoztatása és védenke bizonyítottság hiányában történő felmentését, harmadlagosan a védenkével szemben kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[28] Terhelt2 II. r. vádlott védője a fellebbviteli főügyészség átiratára írt észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása mellett érvelt.

[29] A bünszervezet vonatkozásában leszögezte, hogy egyetért az elsőfokú bíróságnak a bünszervezet fennállásának - a hierarchia és konspiráció hiányára hivatkozó érvelésével alátámasztott - hiányára vonatkozó indokaival, melyet a bünszervezet elkövetéskori és elbíráláskori fogalmát illetően is helytállónak talált. Részletesen kifejtette jogi álláspontját arról, miért nem állapíthatóak meg a hierarchikus szervezethez és a konspiratív működést megalapozó körülmények.

[30] Rámutatott, melyek azok a körülmények, melyek miatt a büntetés súlyosítása nem bír alappal, miért jelentene a súlyosabb büntetés a büntetés kiszabás céljával és elveivel szembemenő büntetést védenkére. Álláspontja szerint a II. r. vádlott büntetése teljességgel

arányos azokkal a személyi és tárgyi bűnösségi körülményekkel, amelyek a cselekménye elkövetése kapcsán felmerültek, ekként az ítélet indítványozott súlyosítása már nem szolgálná a tettarányos büntetés kiszabást. Nyomatékosította, hogy milyen enyhítő és súlyosító körülmények állapíthatóak meg védenca oldalán és azt hangsúlyozta, hogy az enyhítő körülmények nyomatékos és döntő túlsúlya alapján a valós tárgyi súly, védenca valós elkövetési magatartása és a II. r. vádlott személyében rejlő tényleges, rendkívül csekély társadalomra veszélyesség azt kell, hogy eredményezze, hogy ne alkalmazzon a bíróság védenccével szemben olyan büntetést, mely szabadságelvonással jár. A vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezés kapcsán felhozta, hogy védenca soha nem állt házastársi vagyoneközösségben az I. r. vádlottal, hozzá soha nem került semmilyen pénzösszeg 130.000,- forinton túl, ekként a gazdagodását bizonyíték sem támasztja alá, azt az elsőfokú bíróság pusztán az élettársi viszonyból következően állapította meg.

[31] Terhelt3 III. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában - azokat meg nem ismételve - a perbeszédében előadott érvekre hivatkozott, mely álláspontja szerint a védenca ártatlanságát megalapozza. Ezt az álláspontját továbbra is fenntartotta, kiegészíteni nem kívánta. Indítványozta, hogy az ítéltábla mentse fel védenccét az ellene emelt vád alól.

[32] Terhelt4 IV. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását indítványozta, arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, továbbá a tényállás teljes egészében felderítetlen. Másodlagosan részbeni megalapozatlanságra hivatkozással a tényállás kiegészítését, illetve helyesbítését indítványozta az iratok tartalma és ténybeli következtetés útján azzal, hogy az eltérő tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg az ítéltábla és védenccét bűncselekmény hiányában, vagy bizonyítottság hiányában mentse fel. Harmadlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[33] Az indokolási kötelezettség elmulasztása körében amellet érvelt, hogy az elsőfokú ítélet az egyes terhelti vallomásokra, tanúvallomásokra, szakértői véleményekre, illetve egyes lehallgatási hanganyagok kiragadott részleteire alapította a tényállást, a bizonyítékok értékelését nem teljeskörűen, elégtelenül végezte el a bíróság és a tényállásban írt - a IV. r. terhelt cselekvőségét az adott cégben betöltött tényleges pozícióját és tudattartalmát, illetőleg a tényállásban szereplő bűnsegédi magatartását érintő - megállapítások túlnyomó részére a fenti bizonyítékok tartalmából nem vonhatóak le alappal. Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítéletből nem tűnik ki, hogy az általános jellegű megállapításoktól, mely bizonyítékok alapján jutott el a bíróság a bizonyosság fokáig, mivel az első fokon eljáró bíróság érdemben csak annyit rögzített az ítéletének a terhelti vallomások, a tanúvallomások, valamint a lehallgatási hanganyag értékelésével foglalkozó részben, hogy azokból megállapítható, hogy IV. r. terhelt a vádbeli időszakban több társaságnak ügyvezetője volt, azok képviseletében eljár, illetve készpénz kifizetéseket hajtott végre azok bankszámláiról. Mindezeket Terhelt3 III. r. terhelt közvetlen utasításainak megfelelően hajtotta végre. E tényekből – mint, hogy az ügyvezetési feladatokat látott el, valamint a III. r. vádlott utasítása szerint pénzkifizetéseket hajtott végre - az első bíróság álláspontja szerint teljes mértékben megalapozatlan, téves következtetéseket vont a IV. r. vádlott tudattartamát, bűnösségét és közreműködését illetően, melyhez kapcsolódóan bemutatta a helyes tényállás megállapításhoz általa szükségesnek tartott sarkalatos bizonyítékok egyes pontjait. A bizonyítékok téves értékelése körében felhozta, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének nem megfelelően tett eleget amikor a IV. r. terhelt tudattartalmára vonatkozó megállapításait nem támasztotta alá, csupán – részben a IV.

r. terhelt vallomása és más terhelték ténybeli beismerésére, illetve a lehallgatási hanganyagokban szereplő, a védelem álláspontja szerint önmagában semmit nem bizonyító részletekre alapozva – helytelenül állapította meg, hogy IV. r. vádlottnak tudnia kellett arról, hogy jogellenes tevékenységben vesz részt. Álláspontja szerint csak az volt megállapítható, hogy Terhelt4 IV. r. terhelt eljárta a fenti cégek képviselőjében, arra azonban nem lehet következtetést levonni, hogy ténylegesen tudta-e, hogy tevékenységével milyen folyamatokban vesz részt. Az ítélet részbeni megalapozatlanságának okaként a közvetett bizonyítás hiányosságaként hozta fel, hogy a feltárt és rendelkezésre álló bizonyítékok nem alkotnak IV. r. vádlott bűnösségének megállapítására kétséget kizáróan alkalmas, zárt logikai láncot.

[34] A büntetés kiszabása körében az enyhítő körülmények - következetes együttműködése a hatóságokkal, kedvező prognózis: egyértelmű célja egy rendezett, törvénytisztelő életvitel kialakítása, a cselekmény óta eltelt, a terheltnek fel nem róható időmúlás, négy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodás, bűnsegédi magatartás, büntetlen előélet - nyomatékát hangsúlyozta.

[35] Terhelt4 IV. r. vádlott fellebbezése írásbeli indoklásában elsődlegesen a bűncselekmény elkövetése előtti és utáni személyi körülményei, a bűncselekmény elkövetésének háttere, elsősorban gazdasági körülményei vonatkozásában nyilatkozott annak hangsúlyozásával, hogy nyolc éve feleségével közös vállalkozásban dolgozik, a családjának becsületes megélhetést biztosító vállalkozásuk fennmaradása is veszélybe kerülne, ha őt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéli a bíróság.

[36] Terhelt5 V. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indoklásában sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság védence vonatkozásában csupán az elkövetési magatartást bizonyította, a bűnös tudattartalmat nem, az ő tudattartalmát egy kalap alá vette a többi bűnsegédével, holott védekezése a tudattartalmára kiterjedően is egyedi és részletes volt és nem megfelelően vette figyelembe és elemezte a tárgyalási szakban megtett írásbeli vallomását.

[37] Az ítéletet részben felderítetlennek, így részben megalapozatlan tartotta, mert a védence tudattartalmára vonatkozó tények, körülmények érdemben nem kerültek megállapításra, az V. r. vádlottat az ítélet sablonszerűen egy kalap alá vette a többi terhelttel, holott vallomása, tudattartalma egyértelműen eltért a többi terheltétől. Sérelmezte, hogy elsőfokú bíróság azzal, hogy nem értékelte védence vallomásának a tudattartalomra vonatkozó részeit, ehhez kapcsolódóan az azt alátámasztó lehallgatási anyagot sem, és nem adott számot arról, hogy e tényeket miért nem találta jelentőséggel bírónak, holott az említett bizonyítékok nem kerültek kirekesztésre, ezzel nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem. Álláspontja szerint a részbeni felderítetlenség az iratok alapján kiküszöbölhető és védence tudattartalma - melynek során különös jelentőséggel bírnak azok a tények, hogy védence az elkövetés idején 21 – 23 éves volt, alacsony iskolázottsággal rendelkezett - az iratok alapján tényszerűen megállapítható olyan formában, hogy nem volt tudomása arról, hogy a többi elkövető cselekménye költségvetési csalás elkövetésére irányul, illetve ezt saját ismeretei és képességei alapján nem kellett látnia. Mindezek alapján az ítélet részbeni megalapozatlanságának az iratok tartalma alapján kiküszöbölését követően a védence szándékosság hiányában felmenthető.

[38] Az ügyészi fellebbezésre reagálva elemezte, hogy mely fogalmi elemek hiánya miatt ért egyet az elsőfokú bíróság álláspontjával abban, hogy nem állapítható meg a bünszervezetben elkövetés sem a védenca, sem a többi vádlott vonatkozásában.

[39] Terhelt6 VI. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában a perbeszédében foglaltakat változatlanul fenntartotta. Hivatkozott arra, hogy védenca vonatkozásában a tényállás megalapozatlan és iratellenes, erre tekintettel a hatályon kívül helyezés megfontolását tartotta indokoltnak. Sérelmezte, hogy védenének csupán a nyomozás során tett beismerő vallomását vette alapul a bíróság, az elsőfokú eljárásban tett tagadó vallomását már nem értékelte, továbbá az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában előadottak ellenére nem nyitotta meg újra a bizonyítási eljárást és nem hallgatta meg a védenca által kért tanúkat, melyből álláspontja szerint eltérő tényállás megállapítására nyílt volna lehetőség. A megállapított tényállásból sem állapítható meg szerinte a védenca bűnsegédi szerepe a költségvetést károsító bűncselekményben, csupán a közokirattal visszaélés büntetében, továbbá Terhelt1 I. r. vádlott vallomására tekintettel, melyben VI. r. vádlott irányító szerepének hiányára hivatkozik, megalapozatlan is a tényállás e vonatkozásban. Elsődlegesen védenca felmentését, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését, a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztését, harmadlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[40] Terhelt7 VII. r. vádlott védője észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása mellett érvelt. Részletesen megindokolva a bünszervezet fogalmi elemeinek a hiányát, amellet érvelt, hogy helyes, hogy az elsőfokú bíróság nem állapította meg védenca terhére, hogy a cselekményét bünszervezetben követte el. A büntetés kiszabásával kapcsolatban rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság maximálisan figyelembe vette a védenca javára fennálló számos enyhítő körülményt és a kifejtett elenyésző cselekvőségének megfelelően vele szemben arányos büntetést alkalmazott.

[41] Terhelt9 IX. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy védenca rövid ideig vett részt a bűncselekmény elkövetésében és amint rájött, hogy a cégét milyen bűncselekmény elkövetéséhez használják megbánta, hogy elvállalta az ügyvezetőséget. Felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[42] Terhelt10 X. r. vádlott védője az fellebbezése írásbeli indokolásában a védenca oldalán felhozható enyhítő körülmények – jelentős időmúlás és bűnsegédi, passzivitásban megnyilvánuló szerepe – nyomatékát hangsúlyozta.

[43] A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.54/2020/11-I. szám alatti átíratában az ügyészség által bejelentett fellebbezést fenntartotta, a vádlotti és védői fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Rámutatott, hogy a törvényszék a büntetőeljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. A törvényszék által megállapított tényállás történeti részét megalapozottnak tartotta azzal, hogy a személyi részt a 383. számú utóiratként elfekvő erkölcsi bizonyítványok tartalma alapján kiegészítendő Terhelt6 VI.r. vádlottat érintően két további elítélés adataival, míg Terhelt9 IX.r. vádlott tekintetében az [22] bekezdésében írt elítéléséhez kapcsolódó elkövetési idő és a [26] bekezdésében írt elítélés vonatkozásában a szabadságvesztés büntetés utolsó napja, Terhelt10 X.r. vádlott tekintetében [29] bekezdésében

írt elítélése során a mellékbüntetés és a jogerő időpontjának rögzítésével. Hangsúlyozta, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének logikai hiba nélkül tett eleget.

[44] Álláspontja szerint a tényállásból a törvényszék helyes következtetést vont a vádlottak büntetőjogi felelősségére, tévedett azonban, amikor a bűnszervezetben való elkövetést nem állapította meg I., II., III., IV., V., VII. és X.r. vádlott vonatkozásában. Utóbbi jogi álláspontját részletesen - a bűnszervezet fogalmának elemzésével - kifejtve ismertette a tényállás azon részeit, melyek szervezeti hierarchia, a konspiráció és az elkövetők közötti koordinációt, a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűségét támasztják alá és megjelölte a vádlottak bűncselekményből eredő gazdagodásának mértékét is. Ezek alapján megállapíthatónak látta a bűnszervezetben való elkövetésben az I. r., a II. r., a III. r., IV. r., V. r., VII. és a X. r. vádlottak cselekvősege alapján, míg egyebekben a vádlottak terhére rótt bűncselekmények jogi minősítését törvényesnek tartotta. Amellett érvelt, hogy a törvényszék túlnyomórészt helyesen ismerte fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, a VI. és a IX.r. vádlottak vonatkozásában további súlyosító körülmény, hogy nevezettek folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt valósították meg újabb terhükre rótt bűncselekményüket. Hangsúlyozta, hogy a bűnszervezet folytán az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII. r. és a X.r. vádlottak büntetésének súlyosítása feltétlenül indokolt és szükséges, míg a VI.r. és a IX.r. vádlottak esetében is indokolt a kiszabott szabadságvesztés súlyosítása, mivel nevezettek vonatkozásában 5 év 6 hónap a középérték.

[45] Felhozta, hogy a tényállás személyi részében rögzített adatokban megállapításra került, hogy a II. r., a III. r., a IV. r., a VII.r. a IX. r. és a X. r. vádlottak megfelelő havi jövedelemmel rendelkeznek és a tényállás történeti részében a [234] bekezdésben részletezettek szerint a IV.r., a V.r., a VI.r., a VII.r., a IX.r. és a X.r. vádlottak milyen összeggel gazdagodtak a bűncselekmény elkövetése során. Mindezekből szerinte levonható ezen tényekből az a következtetés, hogy a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII.r., a IX.r. és a X.r. vádlottak haszonszerzés céljából követték el a terhükre rótt bűncselekményeket, ezért velük szemben pénzbüntetés kiszabása indokolt. Rögzítendőnek látta, hogy összességében az elkövetéskori Btk. biztosít kedvezőbb elbírálást valamennyi vádlott számára.

[46] Felhívta a figyelmet arra, hogy az egyéb rendelkezések tekintetében a bűnszervezet megállapítása folytán az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII.r. és a X.r. vádlottak vonatkozásában a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, de a huszonöt évet nem haladhatja meg, a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, az elkövető kizárt a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből, a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel, az elkövetővel szemben kiterjesztett vagyonelkobzás alkalmazandó. A beszámításra, a vagyonelkobzásra, a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésekkel egyetértett.

[47] Indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII.r. és a X.r. vádlottak vonatkozásában állapítsa meg a bűnszervezetben való elkövetést; az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII. r és a X.r. vádlottak vonatkozásában kiszabott szabadságvesztés mértékét jelentős mértékben súlyosítsa; a III.r., a IV.r., az V.r. és a X.r. vádlottakkal szemben kiszabott közügyektől eltiltás mértékét súlyosítsa;

a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII.r. és a X.r. vádlottakat a Btk. 50-51. §-ai szerinti pénzbüntetésre is ítélje; a II.r. és a VII.r. vádlottak vonatkozásában a szabadságvesztés

felfüggesztésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzze, mellékbüntetésként nevezetteket a közügyek gyakorlásától is tiltsa el; az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VII. r és a X.r. vádlottak vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapítsa meg, egyúttal nevezetteket zárja ki a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből; a 2024. április 11. napján kelt 2. számú vádmódosítás 1. pontjában írt, az I.r. vádlott tulajdonát képező „iszapégető berendezés és eljárás nagy nedvességtartalmú szennyvíziszap termikus ártalmatlanítására” elnevezésű szabadalom 11/100 arányú tulajdoni hányadára, továbbá a 4. pontban írt dolgokra (a pénzekre elrendelt vagyonek Kobzása fenntartása mellett) rendeljen el vagyonek Kobzást az I. és a II.r. vádlottal szemben a Btk. 74/A. § (2) bekezdés o) pontja alapján, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - a tényállás és az indokolás fentiek szerinti kiegészítését követően - hagyja helyben.

[48] Az ítéltábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az indítványát fenntartotta, perbeszédét annak gerincét tekintve azzal egyezően adta elő, közben részletesen, a bizonyítás törvényességét és megalapozottságát is vizsgálva reagált a védelmi fellebbezés indokolásokban felvetettekre és azokat alaptalannak ítélte. Perbeszédében nagy hangsúlyt fordított a bünszervezet fogalmának és a megváltozott fogalomra is tekintettel az időbeli hatály kérdését is vizsgálta, megállapítva, hogy összességében valamennyi vádlottra nézve az elkövetéskori Btk. biztosít kedvezőbb elbírálást. A lehallgatott beszélgetésekből idézve kívánta bizonyítani a szervezeti hierarchia és a konspiráció meglétét, illetve a Kúria egyes e körben tett megállapításait hozta fel. Végindítványként is az átiratban írt indítványát tartotta fenn.

[49] Az I. r. vádlott védője a perbeszédében a fellebbezésének írásbeli indokolásában írtakat vázolta fel azzal, hogy továbbra is elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, másodlagosan védencc felmentését, harmadlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

[50] A II. r. vádlott védője a perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása mellett érvelt. A bünszervezet fogalmi elemeinek hiányára történő hivatkozását fenntartva hangsúlyozta, hogy a bünszervezet megállapíthatóságához szükséges konspiráció hiányzik, a megvalósult konspirációszerű elemek pedig elengedhetetlenül szükségesek voltak a konkrét büncselekmény elkövetéséhez. Kiemelte, egyetért az elsőfokú bíróságnak a bünszervezet hiányára vonatkozó okfejtésével. Amellett, hogy hangsúlyozta, hogy védencc esetében egyetlen súlyosító körülménnyel szemben számos nyomatékos enyhítő körülmény – büntetlen elő és utóélet, védencc egyedül neveli súlyosan beteg autista gyermekét, csaknem 15 év telt el a büncselekmények elkövetése óta – áll fenn, az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést a büntetési céloknak megfelelőnek és arányosnak, a bünteteskiszabási elveknek megfelelőnek találta.

[51] A III. r. vádlott védője a perbeszédében fenntartva a törvényszéki perbeszédében elmondott és a fellebbezésének írásbeli indokolásában leírt érveket védencc felmentését indítványozta.

[52] A IV. r. vádlott védője a perbeszédében az írásban előterjesztett fellebbezése indokolását fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a fellebbviteli főügyészség képviselője által idézett lehallgatási anyagok is azt támasztják alá, hogy védencc tudata nem fogta át a

szándékos bűncselekmény körülményeit. A másodlagos indítványa alátámasztására az enyhítő körülmények nyomatékát hangsúlyozta.

[53] Az V. r. vádlott védője a perbeszédében fenntartotta az írásbeli fellebbezése indokolását. Amellett érvelt, hogy az elsőfokú bíróság feltárta az egyes vádlottak cselekvőségét, a céghálózat működését, ebből levont egy következtetést. Terhelt V. r. vádlott tekintetében a bűnös tudattartalmat nem sikerült bizonyítani, a tényállás az ő vonatkozásában részben felderítetlen, mely az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető akként, hogy felmentésének lehet helye. Részletesen kifejtette, miért nem állapítható meg jelen ügyben a bűnszervezeti elkövetés.

[54] A VI. r. vádlott védője a perbeszédében az írásban előterjesztett fellebbezése indokolását fenntartotta. Védence cselekvősége kapcsán hangsúlyozta a bűncselekmény elkövetéséhez történő segítségnyújtás hiányát arra tekintettel, hogy a cége tekintetében semmilyen tevékenységet nem végzett. Továbbra is sérelmezte, hogy a bíróság I. r. vádlott védőjét ért fenyegetés tényéről való tudomásszerzést követően nem vitte tovább a bizonyítást név6 vonalának tisztázására. Erre tekintettel elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását kérte, másodlagosan védence felmentését. Az enyhítésre irányuló harmadlagos kérelme alátámasztására az időmúlás és a védence bűnsegédi magatartásának a nyomatékát hangsúlyozta.

[55] A VII. r. vádlott védője a perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte írásban kifejtett körülményekre, különösen a bűnszervezeti elkövetés hiányára tekintettel.

[56] A IX. r. vádlott védője a perbeszédében fenntartva a perbeszédében elmondott és a fellebbezésének írásbeli indokolásában leírt érveket, elsődlegesen azt hangsúlyozta, hogy védence minimális cselekvősége mellett eltúlzottan súlyosnak találta a védencével szemben kiszabott büntetést.

[57] A X. r. vádlott védője a perbeszédében fenntartva az elsőfokú bíróság előtt előadott perbeszédében elmondott és a fellebbezésének írásbeli indokolásában leírtakat elsődlegesen azt hangsúlyozta, hogy védence tudattartalma nem fogta át a terhére rótt bűncselekmények tényállási elemeit. A X. r. vádlott tényleges cselekvőségéhez képest eltúlzottan súlyosnak, a büntetési célokon túlmutatóan hátrányosnak tartotta a védencével szemben kiszabott büntetést.

[58] Az I. r. vádlott - aki nem volt jelen a nyilvános ülés azon részén, ahol védője perbeszédet tartott - utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz azzal, hogy ismeri a védője által szóban és előtte írásban kifejtett, a fellebbezés indokaként előadott álláspontot.

[59] A II. r. vádlott utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz és előadta, hogy életét kettétörné a végrehajtandó szabadságvesztés, mivel 15 éves autista gyermeke 5 éves gyermek szintjén van, neki ő a biztos pont.

[60] A IV. r. vádlott utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez. A személyi körülményeinek és annak a figyelembe vételét kérte, hogy 12 éve viseli a terhét annak, hogy a III. r. vádlottnak dolgozott, az eljárás anyagilag és lelkileg is megviselte, valamint azt is, hogy nem tagadja, belenyugodott a történetekbe, becsukta a szemét, nem vált ki egyből ebből az egészből, ezt elhibázta.

[61] Az V. r. vádlott utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez és előadta, hogy 8 általánossal, 20 évesen vállalta el a tevékenységet, ő a munkalehetőséget látta mindebben. Felmentését kérte és hangsúlyozta, hogy példaértékű életet él.

[62] A VII. r. vádlott utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez.

[63] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésekre tekintettel a Tatabányai Törvényszék ítéletét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján, a (10) bekezdésre is figyelemmel teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül.

[64] A felülbírálat során az ítéltábla vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, a tényállás megalapozottságát, valamint a bűnösség kimondására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, továbbá a járulékos kérdésekben hozott döntések törvényességét is, tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett.

[65] Az eljárása során a törvényszék - X. r. vádlottat leszámítva - abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadálya lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítéletet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, az ítéltábla a törvényszék eljárásában ugyancsak nem észlelt.

[66] Terhelt10 X. r.vádlott vonatkozásában a rendelkezésre álló iratok alapján a következőket állapította meg az ítéltábla. Terhelt10 X. r. vádlott 2023. március 8. napján kelt, a Tatabányai Törvényszékre 2023. március 9. napján érkezett nyilatkozatában a tárgyaláson való részvétel jogáról lemondott, kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával kirendelt védőjét, név7t bízta meg (309. számú irat). 2025. március 14. napján kelt és a bíróságra 2023. március 16. napján érkezett két tanú aláírásával megerősített, korábbival azonos tartalmú nyilatkozatot tett. név7 ügyvéd 2023. március17. napján kelt, a bíróságnak továbbított beadványában a kézbesítési megbízotti feladatok ellátását vállalta. A bíróság a 2023. március 20. napján megtartott tárgyaláson tájékoztatta a jelen lévőket a X. r. vádlott nyilatkozatáról és annak védője általi elfogadásáról, a tárgyalás 2023. május 8. napjára került elnapolásra. A 2023. május 8. napi tárgyaláson X. r. vádlott és védője sem jelentek meg, távol volt továbbá a VI. r. vádlott is. A bíróság a tárgyalást 2023. június 19. napjára elhalasztotta azzal, hogy X. r. vádlott részére védőt rendel ki, akit írásban rendelt idézni. A kamara név8 ügyvédet jelölte ki X. r. vádlott kirendelt védőjéül. A bíróság a X. r. vádlottat az új védő személyéről tájékoztatta, azzal, hogy új védő kirendelésére korábbi védője ügyvédi tevékenységének befejezése miatt került sor (325. számú irat). A tájékoztatás nem kereste

jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A bíróság a X. r. vádlottat nem idézte, és nem is értesítette a hatánapról. A X. r. vádlott és új védője közt kézbesítési megbízotti jogviszony nem jött létre. A 2023.június 19. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A bíróság a tárgyalást 2023. szeptember 18. napjára napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, Terhelt10 X. r. vádlottat értesítette, mely nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A bíróság 2023. július 11. napján kelt 340. szám alatti végzésével a 2023. szeptember 18. napjára kitűzött tárgyalást elhalasztotta, új hatánapot 2023. október 2. napjára tűzött. A végzést Terhelt10 X. r. vádlott nem vette át, az nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A bíróság 2023. július 11. napján kelt 344. szám alatti végzésével a 2023. október 2. napjára kitűzött tárgyalást elhalasztotta, új hatánapot 2023. október 30. napjára tűzött. A végzést Terhelt10 X. r. vádlott nem vette át, az nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A 2023. október 30. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A bíróság a tárgyalást 358/I. szám alatti végzésével 2024. január 15. és 22. napjára napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, Terhelt10 X. r. vádlottat nem értesítette, nem idézte. A bíróság 2024. január 9. napján kelt 375. szám alatti végzésével a 2024. január 15. napjára kitűzött tárgyalást elhalasztotta azzal, hogy a 2024. január 22. napjára kitűzött tárgyalás megtartásra kerül. A végzést Terhelt10 X. r. vádlott nem vette át, az nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A 2024. január 22. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A bíróság a tárgyalást 377/I. szám alatti végzésével 2024. február 19. és 26. napjára napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, a végzést Terhelt10 X. r. vádlott nem vette át, az nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A 2024. február 19. napján és február 26. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A bíróság a tárgyalást 379/III. szám alatti végzésével 2024. április 8. és 15. napjára napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, Terhelt10 X. r. vádlott részére az új hatánapról végzés illetve értesítés nem került kézbesítésre. A 382. sorszám alatt beérkezett vádmódosítás a vádirat 25. oldal 2. és 3. bekezdése és 30. oldalán lévő táblázat és a 31-61 oldalon lévő táblázat után beszúrt táblázat vonatkozásában tartalmazott változást a X. r. vádlott által képviselt Kft3. vonatkozásában. A vádmódosítást Terhelt10 X. r. vádlott nem vette át, az nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. A 2024. április 8. és április 15. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A bíróság a 2024. április 15. napján megtartott tárgyaláson (383. alatti jkv.) kézbesítette a jelen lévőeknek a 384. sorszám alatt iktatott vádmódosítást. Ez a módosítás a X. r. vádlottat nem érintette. Az bíróság ismertette a vádlottak erkölcsi bizonyítványát, majd az ügyész perbeszédet tartott. A bíróság a tárgyalást 383/I. szám alatti végzésével 2024. május 6. napjára napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, Terhelt10 X. r. vádlott részére az új hatánapról végzés nem került kézbesítésre. A 2024. május 6. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A tárgyaláson az I. r. vádlott védője, a II. r.vádlott védője, és a III. r.vádlott védője tartott perbeszédet, a bíróság a tárgyalást 385/I. szám alatti végzésével 2024. június 3. napjára napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, az új hatánapról végzés Terhelt10 X. r. vádlott részére nem került kézbesítésre. A bíróság 2023. május 31. napján kelt 389. szám alatti végzésével a 2024. június 24. napjára halasztotta el, a végzés Terhelt10 X. r. vádlott részére nem került kézbesítésre. A 2024. június 24. napján megtartott tárgyaláson Terhelt10 X. r. vádlott nem jelent meg, új védője jelen volt. A tárgyaláson a IV. r. vádlott védője, az V. r. vádlott védője, a VI. r. vádlott védője, a VII. r. vádlott védője, a IX. r. vádlott védője és a X. r. vádlott védője tartott perbeszédet, a jelenlévő vádlottak utolsó szó jogán felszóltak. A bíróság a tárgyalást 390/I. szám alatti végzésével 2024. június 8. napjára határozat hirdetésre napolta el, a jelen lévő védőt szóban idézte, az új hatánapról végzés illetve értesítés Terhelt10 X. r. vádlott részére nem került kézbesítésre. A 2024. június 24. napján megtartott tárgyaláson, melyen a bíróság kihirdette 396. szám alatti ítéletét Terhelt10 X. r. vádlott nem

jelent meg, új védője jelen volt. Az elsőfokú bíróság 2024. november 11. napján kézbesítette a X. r. vádlott részére az írásba foglalt ítéletet, melyet a vádlott 2024. november 15. napján átvett. A terhelt ezzel egyidejűleg a fellebbezési jogáról tájékoztatást nem kapott, az csak az ítéltábla felhívására történt meg a törvényszék általi ismételt kézbesítés során (Bf. 144/2024/17. sorszámú irat).

[67] A Be. 130. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság az ügyiratát elsődlegesen postai úton kézbesíti.

[68] A Be. 131. § (4) bekezdés szerint, ha a büntetőeljárásban részt vevő személynek kézbesítési megbízottja van, a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az ügyiratát kézbesítési megbízott útján kézbesíti a részére.

[69] A Be. 136. § (1) bekezdés rögzíti, hogy kézbesítési megbízott járhat el, ha a terhelt a tárgyaláson való jelenlét jogáról a Be. 430. §-a szerint lemond. A (2) bekezdés a) pontja rögzíti, hogy kézbesítési megbízottként a terhelt érdekében a védője járhat el.

[70] A kézbesítési megbízási szerződést a feleknek a (3) bekezdés alapján közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalniuk és a bejelentésükhöz mellékelve rendelkezésre bocsátaniuk ahhoz, hogy a megbízás a büntetőeljárásban figyelembe vehető legyen, ugyanakkor eljárássegyszerűsítő céllal a Be. 136. § (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a terhelt a bíróság előtt – különösen előkészítő ülésen vagy tárgyaláson a tárgyaláson való jelenlét jogáról való lemondás keretében – szóban is megbízhassa védőjét, aminek elfogadása esetén a megbízási szerződést a bíróság által felvett jegyzőkönyv tartalmazza közokirati formában.

[71] A Be. 428. § (1) bekezdésének előírása szerint a vádlott jelenléte a tárgyaláson akkor kötelező, ha a) a tárgyaláson való jelenlét jogáról a 430. § (1) bekezdése szerint nem mondott le, b) a bíróság kötelezi a tárgyaláson való jelenlétre.

[72] A Be. 430. § (1) bekezdés szerint a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról a vádemelés után bármikor lemondhat, ha védővel rendelkezik és a védőt megbízza a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával. A (4) bekezdés rögzíti, hogy ha a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemond, e nyilatkozatának megtételétől, illetve bírósághoz érkezésétől kezdve a bíróság a vádlottnak szóló ügyiratokat – kivéve a tárgyaláson való jelenlétre kötelező végzést és az idézést – a kézbesítési megbízott részére kézbesíti. Ha a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott és őt a bíróság nem kötelezte a tárgyaláson való jelenlétre, a tárgyalást a vádlott távollétében is meg kell tartani. Ebben az esetben a bíróság az eljárást a meg nem jelent vádlottal szemben befejezheti. (Be.430. § (7) bekezdés).

[73] Ha vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról érvényesen lemond, ettől kezdve a bíróság a vádlottnak szóló ügyiratokat a kézbesítési megbízott részére kézbesíti, amelyeket a Be. 136. § (7) bekezdése alapján a szabályszerű kézbesítést követő tizenötödik napon a vádlott részére kézbesítettnek kell tekinteni. A bíróság egyedül a tárgyaláson jelenlétre kötelező végzést és azt az idézést kézbesíti közvetlenül a vádlott részére, amely a kötelező

jelenlétével együtt járó tárgyalásra szól, minden egyéb ügyiratot, így az ügydöntő határozatot is kizárólag a kézbesítési megbízotton keresztül lehet szabályszerűen kézbesíteni a vádlott részére.

[74] A tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondás legfontosabb következménye, hogy a bíróság a tárgyalást a vádlott távollétében is köteles megtartani, és az eljárást a meg nem jelent vádlottal szemben érdemben be is fejezheti. A vádlott tárgyalási jelenléte így a Be. 428. § (1) bekezdésére figyelemmel nem lesz kötelező, őt nem kell idézni, és a bíróság az ügydöntő határozatot is meghozhatja és kihirdetheti.

[75] A jelenlétről való lemondás a vádlott felelősségi körébe tartozik, önkéntes és a törvénynek megfelelő lemondásának következménye, hogy a bíróság a közreműködése nélkül alakítja ki meggyőződését a vádlott távollétében lefolytatott bizonyítás eredményéről, amelynek kockázatát kizárólag a vádlott viseli, a bíróság az eljárás szabályszerű lefolytatása esetén ezért nem tehető felelőssé.

[76] A lemondó nyilatkozat, illetve következményei lényeges garanciális eljárási jogokat és kötelezettségeket érintenek. Ezért amennyiben a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról nem az ismertetettek szerint, a törvénynek megfelelő módon és formában mondott le (vagyis a lemondás a törvényi feltételeknek nem felelt meg), vagy a törvény szerint a tárgyalásról lemondása hatályát veszti, akkor a vádlott tárgyalásról való távolléte – egyéb, a távolmaradását lehetővé tevő törvényi ok hiányában – a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést valósít meg.

[77] Terhelt¹⁰ X. r. vádlott és kirendelt védője, név⁷ ügyvéd között a kézbesítési megbízási szerződés nem került csatolásra, az nem került közokiratban rögzítésre, csupán annak tényét rögzítette a jegyzőkönyv, a X. r. vádlott részéről lemondó nyilatkozat, a védő részéről pedig elfogadó nyilatkozat került csatolásra. A 2023. május 8. napján a bíróság X. r. vádlott részére új védőt rendelt ki, mivel korábbi védője ügyvédi tevékenységét befejezte. A kamara név⁸ ügyvédet jelölte ki X. r. vádlott kirendelt védőjéül. A bíróság a X. r. vádlottat az új védő személyéről tájékoztatta, azzal, hogy új védő kirendelésére korábbi védője ügyvédi tevékenységének befejezése miatt került sor (325. számú irat). A tájékoztatás nem kereste jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. Az új kirendelt védővel a X. r. vádlott nem kötött kézbesítési megbízotti szerződést és ilyennel egyező tartalmú nyilatkozatot sem tettek. Itt jegyzi meg a bíróság, hogy a bíróság maga sem volt következetes abban, hogy az eredeti kirendelt védőt illetve az új kirendelt védőt kézbesítési megbízottnak tekintette-e vagy sem, nem hozott végzést arról, hogy a X. r. vádlott távollétében folytatható-e az eljárás, a tárgyalási jegyzőkönyvekben csak azt rögzítette, hogy távol van, ennek okát nem jelölte meg, nem tett megállapítást arról, hogy egyébként jelen kellene-e lennie, vagy szabályosan van távol, ugyanakkor néhány tárgyalási napról postai úton történő kézbesítés útján értesítette.

[78] Mivel a Be. 136. § (2) bekezdés a) pontja szerint a terhelt érdekében kézbesítési megbízottként kizárólag a védője járhat el, egyértelmű, hogy a kirendelt védővel korábban a bíróság által megkötöttnek tekintett kézbesítési megbízási szerződés is hatályát veszítette, az az új védőre nem terjedt ki. Ebben az esetben a tárgyaláson való jelenlét jogáról szabályszerűen lemondott terhelt tárgyalási jelenléte - amennyiben az új védőt nem bízta meg kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával vagy az jegyzőkönyvből, illetve a bírósághoz

címzett iratból egyértelműen nem tűnik ki, a távolmaradását lehetővé tevő egyéb törvényi ok hiányában – kötelezővé vált. Ezért mivel a törvény szerint a tárgyalásról lemondása hatályát veszítette, a vádlott tárgyalásról való távolléte – egyéb, a távolmaradását lehetővé tevő törvényi ok hiányában – a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést valósított meg.

[79] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a X. r. vádlott vonatkozásában a Be 608. § (1) bekezdés d) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[80] Mivel a bíróság a vádlott távollétében is kihirdetheti az ügydöntő határozatot, kérdéses lehet, hogy azt a vádlott részére milyen módon és tartalommal kell kézbesíteni. A Be. 451. § (4) bekezdése alapján a kézbesítés útján közölt határozat jogorvoslati részt is tartalmaz, amely tájékoztatást nyújt arról, hogy a határozat ellen van-e helye jogorvoslatnak, és azt az eljárás mely résztvevője, hol és milyen határidőn belül terjesztheti elő. Bár a Be. 549. § (4) bekezdése csak arról rendelkezik, hogy az ügydöntő határozat rendelkező részét kell a jelen lévő fellebbezésre jogosultaknak átadni, de a Be. 452. § (2) bekezdésére, a Be. 455. § (4) bekezdésére és a Be. 562. §-ára is figyelemmel a jogorvoslati nyilatkozat a határozat indokolásának írásba foglalását akkor is megelőzi, ha a bíróság valamely okból kézbesítés útján közli az ügydöntő határozatot. Mindezek alapján a jelenlét jogáról lemondott, a kihirdetéskor távol lévő vádlottnak szóló ügydöntő határozat is szükségszerűen kizárólag rendelkező részből és jogorvoslati részből állhat, indokolást nem tartalmaz. Ha a vádlottnak szóló ügydöntő határozat kézbesítése a kézbesítési megbízotton keresztül történik, így ha a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával megbízott védő személyesen jelen van (azaz nem helyettes védő, ügyvédjelölt stb. jár el), akkor a bíróság az ügydöntő határozatot a kihirdetése után a Be. 130. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyesen is kézbesítheti a részére, amit a jegyzőkönyv is igazolhat, így a vádlott tekintetében a kézbesítés hatálya a Be. 136. § (7) bekezdésére figyelemmel a kihirdetést követő tizenötödik napon is beállhat, ami egyúttal a jogorvoslat bejelentésére nyitva álló, a Be. 582. § (3) bekezdése szerinti nyolcnapos határidő kezdetét is jelenti.

[81] Az érdemi felülbírálatra ugyan nem hatott ki, de további eljárási hibaként kellett értékelni, hogy a határozathirdetésen jelen nem lévő vádlottaknak az elsőfokú bíróság az írásba foglalt határozatot kézbesítette, de a határozat nem tartalmazta a jogorvoslati jogosultságra történő kioktatást, a rendelkezésre álló adatok szerint a bíróság még csak erre vonatkozó tájékoztatást sem küldött Terhelt10 X. r. vádlotton kívül az I. r. és a VI. r. vádlottaknak. Mindezekre tekintettel az ítéltábla visszaküldte az iratokat a törvényszék részére azzal, hogy szabályos kézbesítést követően terjessze fel ismételten felülbírálat céljából.

[82] Az I. r. vádlott védője a hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát elsődlegesen megalapozatlanságot eredményező iratellenességre és eljárási hibákra vezette vissza, mely szerint nem ismertette teljes körűen a bíróság a III. r. vádlott vallomásait, nem ismertette III. r. vádlottnak Terhelt4lel és Terhelt5sal történő szembesítési jegyzőkönyveit, tanú6nak a tanúvallomását olvasta fel, a gyanúsítottai vallomását nem, nem ismertette a jogsegélyre adott válaszokat, a bankszámlaforgalmi adatokat, a cégek közti email levelezés adatait, nem hallgatta ki tanúként tanú12t, tanú13t és tanú14t, valamint törvénysértőek volt az írásbeli tanúvallomások beszerzése.

[83] Az ítéltábla e körben megállapította, hogy Be. 525. § ában írt szabályok nem kerültek megsértésre a III. r.vádlott vallomásának ismertetésekor. A 76. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint az előkészítő ülésen – melyen jelen volt I. r. vádlott védője is – III. r. vádlott akként nyilatkozott, hogy nem kíván vallomást tenni, kérdésekre sem válaszol. Ezt követően a tanács elnöke ismertette a 2015. január 30. napi keltezésű írásbeli vallomását és 2015. október 8. napján felvett vallomását, mely két készletből áll. Valóban nem került ismertetésre a 2015. március 17. napján felvett rendőrségen tett vallomása. Ez azonban nem tartalmaz ellentétes adatokat azzal, melyek a III. r. vádlott írásbeli vallomásában szerepelnek, és a törvényszék nem is hivatkozott az ott leírtakra.

[84] A nyomozás során a III. r. vádlott Terhelt5 V. r. vádlottal és Terhelt4 V. r. vádlottal is szembesítésre került. Az a körülmény, mely szerint ezen szembesítések jegyzőkönyvei nem kerültek ismertetésre nem eredményeztek megalapozatlanságot, tekintettel arra, hogy a szembesítések eredményre nem vezettek, új adatot a korábbi vádlotti nyilatkozatokhoz képest nem tartalmaztak. A szembesítési jegyzőkönyvek ismertetése az ügyet nem vitte volna előbbre, más ténymegállapításokra nem vezettek volna.

[85] Ami tanú6 tanú írásbeli vallomásának felolvasása mellett a gyanúsítottai vallomása felolvasásának hiányát illeti, az volt megállapítható, hogy a törvényszék 178. száma alatti jegyzőkönyv 3. oldalán rögzítettek szerint valóban csak a tanú írásbeli vallomását ismertette, melyben fenntartotta gyanúsítottai vallomásában foglaltakat. A jegyzőkönyvből megállapítható az is, mely szerint erre a jelen lévőktől észrevétel nem volt. A tanú vallomását a bizonyítékok körében értékelni nem lehetett, akként az ítélet indokolásának [344] bekezdésében foglaltakat mellőzni kellett. Az ismertetés elmaradása olyan relatív eljárási hiba, mely azonban az ügy érdemi elbírálása szempontjából relevanciával nem bír.

[86] Az ítéltábla megállapította azt is, hogy a jogsegélyre adott válaszok és emailek ismertetésének elmaradása azt eredményezi hogy azt a bíróság a bizonyítékok közt nem értékelhette volna, ekként az ítélet indokolásának [374] bekezdésében foglaltakat mellőzni kellett. Az ismertetésének elmaradása olyan relatív eljárási hiba, mely azonban az ügy érdemi elbírálása szempontjából relevanciával nem bír. A bíróságnak ugyanakkor rendelkezésére állt a bizonyítékok körében az ott írt közléseket illetően a ténybeli beismerő vallomást tevő vádlott-társak vallomásai. Különösen Terhelt4 IV. r., Terhelt10 X. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak vallomásaikban elmondták, hogy a közösségi beszerzések egy része a közbeékelődött cégek nevében Terhelt1 I. r. vádlott megrendelése alapján történt. A másik részét a közbeékelődött cégek ügyvezetői - azaz fent említett vádlottak - rendelték Terhelt1 I. r. vádlott utasításának, iránymutatásának megfelelően.

[87] Azt, hogy a fenti körülmények megalapozatlanságot vagy részleges megalapozatlanságot eredményeztek-e az ítéltábla külön vizsgálta és megállapította, hogy ezen bizonyítékoknak a hiánya a többi bizonyíték mellett nem eredményeztek megalapozatlanságot, ahogy a későbbiekben résztelesebben indokolásra kerül.

[88] A védelem részbeni felderítetlenséget látott tanú15, név6, tanú12, tanú16 és tanú17 tanúkenti kihallgatásának az elmaradásában. Az ítéltábla egyetértett a fellebbezési főügyészszéggel abban, hogy a vádiratban Terhelt1 I. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény

szempontjából releváns bizonyítási eljárást maradéktalanul lefolytatta az elsőfokú bíróság, az I. r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapíthatósága szempontjából releváns tények tekintetében állást foglalt, ehhez viszont nem volt szükség az említett tanúknak a kihallgatására.

[89] A külön nem ismertetett bankszámla forgalmi adatok az igazságügyi könyvszakértői vélemény részét képezik, azt a bíróság ismertette, a védelem e körben nem vitatta a vélemény adatait és megállapításait, ekként a bankszámlaadatok bizonyítékként mint okirati bizonyítékok is felhasználhatóak.

[90] Ami az írásbeli tanúvallomások beszerzésének körülményeit illeti, valóban relatív eljárási szabályt sértett a törvényszék, amikor az egyes tanúknak a nyomozás során tett vallomásait is csatolta a tanúknak kiküldött írásbeli tanúvallomás megtételére történő felhíváshoz. A Be. 528. § (1) bekezdése szerint ezt akkor tehetné meg a bíróság, ha a tanú a történetekre nem emlékszik vagy ha elletmondás van a tárgyalási szakban tett vallomása és a korábban tett vallomása között. Ez a körülmény azonban a tanúk írásban tett nyilatkozatának hitelességét nem rontja le, hisz vallomásaikat a törvényi figyelmeztetést, kioktatást követően tették meg.

[91] Iratellenességre hivatkozott az I. r.vádlott védője, amikor előadta, hogy mivel a Terhelt3 féle cégek előbb alakultak, ezért I. r. vádlott nem hozhatta létre, működtethette, irányíthatta ezeket a cégeket. Az I. r. vádlott védője ezen túlmenően az iratellenesség tekintetében rámutatott, hogy I. r. és III. r. vádlottak csak 2012. november elején ismerkedtek meg egymással, és I. r. vádlott ekkor kerül kapcsolatban csupán az első Terhelt3 féle céggel, a Kft4.-vel.

[92] Iratellenességről akkor beszélünk, ha a törvény értelmében a tényállás körében megállapított tény nem felel meg a bíróság által lefolytatott és elfogadott bizonyítási cselekmény eredményében foglalt eredménynek.

[93] A IV. r. vádlott elmondta vallomásában (az indoklás [257] bekezdésében részletezve), hogy a III. r. vádlott mutatta be neki I. r. vádlottat, mint partnerét, mint a Kft1. ügyvezetőjét azzal, hogy amit az I. r. vádlott mond, az olyan, mintha a III. r. vádlott mondta volna, valamint hogy az I. r. vádlott több ízben is utasítást adott, hogy kitől, mit, mennyiért kell rendelni; az V. r. vádlott is elmondta, hogy I. r. vádlott adta az instrukciókat az utalásokkal és megrendelésekkel, valamint a szerződéskötésekkel kapcsolatban, továbbá Terhelt8 IV. r. vádlott is elmondta (az indoklás [267] bekezdésben részletezve) mely szerint az utalásoknál jelen volt a Kft1. részéről az I. r. vádlott; a VI. r. vádlottnak is mindent az I. r. vádlottnak az utasításai szerint kellett csinálnia; Terhelt11 elmondta, hogy a Kft5. ügyvezetőjeként tulajdonképpen a munkabérét az I. r. vádlottól kapta. Az ítélet [364] bekezdésétől a [367] bekezdéséig részletezett lehallgatott telefonbeszélgetések is maradéktalanul bizonyítják I. r. vádlott koordináló, vezető szerepét. A bíróság által elfogadott bizonyítékokból levont következtetés ez, nem pedig iratellenesség, a védő hivatkozása ekként a bizonyítékok mérlegelését támadja, mely a másodfokú eljárásban nem megengedett.

[94] A [90] bekezdésben írt hivatkozás, mely szerint I. r. és III. r. vádlottak csak 2012. november elején ismerkedtek meg egymással, és I. r. vádlott ekkor kerül kapcsolatban csupán

az első Terhelt3 féle céggel, a Kft4.-vel sem alapoz meg iratellenességet, a bizonyítás eredményéből megállapítható az a tény, hogy 2012. november 02. napján a Kft6. már számlát állít ki a Kft1. felé, és a Kft6.-nek az ügyintézését IV. r. és VII. r. vádlottak végezték a III. r. vádlott utasításai szerint.

[95] Az I r. vádlott védője vitatta a VI. r. vádlott vallomásában foglaltakat is, azonban ekkor is bizonyítékot értékelt, amely az előzőekben kifejtettek szerint nem foghat helyt, hiszen a bizonyítékok saját szempontú értékelése abban az esetben, hogyha az elsőfokú bíróság által elvégezett bizonyíték kiértékelése logikai hibában nem szenved, a másodfokú eljárásban tilalmazott. Az I. r. vádlott védője bizonyítékok saját szempontú értékelését végezte beadványának további részében, melyhez kapcsolódóan az ítéltábla rámutat, hogy a Terhelt8 VIII. r. vádlott, Terhelt11 XI. r. vádlott és Terhelt12 XII. r. vádlott a 2020. január 16. napján megtartott előkészítő ülésen váddal egyező beismerő vallomást tettek, és lemondtak a tárgyaláshoz való jogukról, mely vallomások is maradéktalanul helyesen értékelésre kerültek.

[96] A IV. r. vádlott védője a bizonyítékok téves értékelésére hivatkozott védenccé tudattartalmát illetően. Az elsőfokú ítélet [259] bekezdésétől a [261] bekezdésig terjedő szakaszai, melyek a III. r. vádlott vallomását részletezik cáfolják ezen védői álláspontot. A IV. r. vádlott által elmondottak alapján megállapítható, hogy tökéletesen átlátja a IV. r. vádlott a folyamatot, azaz azt, hogy az utalásokat Terhelt1 és Terhelt2 intézték, a rendelkezések pedig úgy történtek, hogy 85 %-ban a Kft2. részéről rendelték közvetlenül az árut, Terhelt1 I. r. vagy Terhelt2 II. r. vette fel a kapcsolatot a külföldi partnerekkel, a rendelkezések közvetlen a Kft1-től voltak a külföldiek felé, illetve egy az egyben Kft1 részéről küldött rendelés lett tovább küldve a külföldiek felé, az utalásokat pedig úgy kellett intéznie, hogy amikor a Kft1-től bejött az utalás, akkor többnyire Terhelt2 II. r. vádlott mondta, hogy mennyit kell utalni és elmondta azt is, hogy a Kft4. és a Kft7.-nél is ez volt a megrendelések, utalások menete. Mindezekre tekintettel a tudattartamára vonatkozóan is levonható a megfelelő ténybeli, majd pedig a jogi következtetés is.

[97] Az V. r. vádlott védője szintén arra hivatkozott, hogy nem került bizonyításra az V. r. vádlott tudattartalma. Az ítéltábla e körben hivatkozik a törvényszék indokolásából a [267] bekezdéstől a [271] bekezdésig terjedő részre, melyben V. r. vádlott vallomását ismertette, ez alapján pedig nem helytálló a védelem bizonyítottság hiányára történő hivatkozása.

[98] Itt foglal állást az ítéltábla azzal a védői felvetéssel kapcsolatban, mely szerint nem kellően vizsgálta a további vádlottak tudattartalmát. Fent felhozott érvek mellett a tudattartalomra a bíróságnak az objektív adatokból, tényekből kell állást foglalnia, ezt pedig az elsőfokú bíróság megtette, igen részletesen megindokolta az ítéletének [386]-[389] bekezdéseiben.

[99] A VI. r. vádlott védője is a részbeni felderítetlenségre hivatkozott, amikor sérelmezte, hogy a céget ténylegesen működtető, és irányító személy kihallgatását elutasította a törvényszék. Relatív eljárási szabálysértésnek tekinthető a bizonyítási indítvány elutasítása indokolásának elmaradása, ugyanakkor ez az ügy érdemi kimenetelére nincs hatással. A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a VI. r. vádlott az eljárás során részletes, feltáró jellegű, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett. Ezt a bíróság egybevetette a további rendelkezésre álló bizonyítási eszközök tartalmával és ennek ismeretében állapította

meg a tényállást. Mindezekre tekintettel szükségtelen lett volna ennek a bizonyítási indítványnak a teljesítése, hiszen megnyugtató módon rendelkezésre álltak azok az adatok, amelyből aggálytalanul lehetett állást foglalni az adott tényállás megállapíthatóságára.

[100] Az ítéleti tényállás iratellenességére és indokolási kötelezettség elmulasztására visszavezetett megalapozatlanságot azonban az ítéltábla a bizonyítékok tükrében nem észlelt, így ennek az indítványnak sem tudott helyt adni.

[101] A fentieken kívül az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, a vádbeli cselekmények kapcsán törvényes, alapos, mindenre kiterjedő bizonyítást folytatott le, melynek során kihallgatta a vádlottakat, tanúbizonyítást folytatott le, ismertette a szakértői véleményeket, meghallgatta a bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazása során keletkezett közleményeket, ismertette továbbá az egyéb okirati bizonyítékokat is. Ekként a törvényszék valamennyi bizonyítékot - kivéve a jogsegélykérelmekre adott válaszokat - a tárgyalás anyagává tett, a vádlottak és a védelem a bizonyítás anyagát megismerhették, azzal kapcsolatos álláspontjukat kifejhették, védekezésüket előterjeszthették. A törvényszék a tisztességes eljárás feltételeit biztosította, a vádlottak és védők szabadon élhettek kérdezőségi, észrevételezési, indítványtételi jogukkal. A törvényszék betartotta a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályokat is.

[102] A törvényszék ítéletében a rendelkezésre álló bizonyítékokat iratszerűen mutatta be, egyenként és összességében is megvizsgálta, részletesen elemezte és azonos szempontok szerint értékelte azokat. A levont következtetései, ténymegállapításai a másodfokú bíróság megítélése szerint összhangban állnak a bemutatott bizonyíték azon részével, melyeket az ítéltábla a fent leírtakra tekintettel figyelembe vehetőnek talált, amellet, hogy az elsőfokú bíróság részletes és alapos indokát adta annak is, hogy a tényállást milyen logikai érvek mentén építette fel.

[103] A bizonyítékok mérlegelése során a bíróságnak a vádlotti vallomásokot kellett összevetnie az egyéb bizonyítékokkal, elsősorban a vádlott-társak és tanúk vallomásaival, az igazságügyi könyvszakértői véleménnyel, okirati bizonyítékokkal, valamint a telefon lehallgatások során rögzített közleményekkel. Ezt az értékelő, elemző tevékenységet az elsőfokú bíróság átláthatóan és követhetően elvégezte, indokolási kötelezettségének is kellő részletességgel eleget tett. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okkal építette az ítéleti tényállást a ténybeli beismerésben lévő vádlottak beismerő vallomására, az igazságügyi könyvszakértői véleményre, az egyéb okirati bizonyítékokra, valamint a leplezett eszköz alkalmazása során keletkezett hanganyagra, és e bizonyítékokhoz képest minden releváns körülményre kiterjedően, okszerűen vetette el a tagadásban lévő vádlott-társak védekezését. Olyan zárt kört alkotnak ugyanis ezek a bizonyítékok, amelyek megbontása nem lehetséges. Ekként ezen egymást kiegészítő és megerősítő személyi és tárgyi bizonyítékok értékelését, elemzését követően az ítéltábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a lefolytatott bizonyítás és az annak eredményeként a törvényszék által rögzített tényállás túlnyomórészt megalapozott, megfelelően alátámasztott és igazolható, az elsőfokú ítélet teljes mértékben alkalmas a felülbírálatra, a hatályon kívül helyezés szükségessége - a X. r. vádlottat leszámítva - fel sem merülhet.

[104] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint kiegészíti, illetve helyesbíti:

- Terhelt1 I. r. vádlott büntetlen előéletű volt a cselekmények elkövetésekor.
- Terhelt3 III. r. vádlott büntetlen előéletű volt a cselekmények elkövetésekor.
- Terhelt4 IV.r. vádlottal szemben a Fővárosi Törvényszék a 2020. február 3. napján kelt 19.B.1592/2016/164. számú ítéletével - amely a Fővárosi Ítéltábla I.Bf.126/2020/34. számú határozatával 2020. december 1. napján emelkedett jogerőre 880.000 Ft vagyonekhozás intézkedést is alkalmazott.
- Terhelt6 VI. r. vádlottat a Szegedi Járásbíróság a 2016. október 25. napján jogerős 11.B.2701/2012/53. számú ítéletével 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra is ítélte.
- Terhelt6 VI. r. vádlottat vonatkozásában a Szekszárdi Járásbíróság 15.Bpk.372/2023/3. számú határozata 2023. augusztus 2. napján kelt és 2023. augusztus 19. apján emelkedett jogerőre.
- Terhelt6 VI. r. vádlottat vonatkozásában a Szekszárdi Járásbíróság 36.B.190/2020/76. számú határozata 2022. március 4. napján kelt és 2022. március 16. napján emelkedett jogerőre.
- Terhelt9 IX. r. vádlott a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. február 4. napján meghozott - és a Fővárosi Törvényszék 28.Fkf.6617/2009/6. számú határozatával 2009. szeptember 30. napján jogerőre emelkedett - 10.Fk.26402/2008/15. számú ítéletével rablás büntette és más bűncselekmények miatt kiszabott 1 év 11 hónap fk. fogházbüntetés letöltésének utolsó napja 2011. november 6. napja volt.
- A II. r. vádlott vonatkozásában azzal, hogy súlyos autizmusban szenvedő 15 éves gyermekét egyedül neveli a szülei segítségével, de bizonyos szituációkban a gyermek csak az anyja gondoskodását fogadja el.

[105] Ezekkel a kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása pontos, a bizonyítás anyagának megfelelő, ekként a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a felülbírálat során is irányadó volt, eltérő tényállás megállapítására, és a felmentés érdekében fellebbező vádlottak felmentésére kizárólag a bizonyítékok újraértékelése esetén kerülhetne sor, amely azonban a büntetőeljárás törvény szerint kizárt, arra megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

[106] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a fellebbezésekkel érintett vádlottak bűnösségére is, és a bűncselekmények minősítése is törvényes.

[107] Az I. r. , a II. r. , a III. r, a IV. r., az V. r. és a VII. r. vádlottak vonatkozásában azonban az ítéltábla nem látta megalapozottnak a fellebbviteli főügyészség bünszervezetben elkövetés megállapíthatóságával kapcsolatos érvelését, e körben az elsőfokú bíróság által tett megállapítással és indokolással értett egyet. A bünszervezet, mint bűnelkövetési forma, konkrét tárgyi, alanyi tényezőkre épül, de megítélése alapjaiban jogkérdés, ezt támasztja alá a kialakult joggyakorlat is. Az elsőfokú bíróság e körben az összes releváns jogi megközelítéssel foglalkozott, kitérve az 2019. évi július 10. napjától hatályos

törvénymódosításra is (ítéletének [396] bekezdésében a hatályosság időpontját tévesen 2019. július 19. napján megjelölve).

[108] A bűnszervezet elkövetéskori és a módosítás folytán jelenleg is hatályos fogalom és kritérium rendszere - ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is rámutatott - lényegében megfeleltethető egymásnak.

[109] Az elkövetéskor hatályos Btk. a bűnszervezet fogalmát akként írta le, hogy az három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[110] E rendelkezést módosította a 2019. évi LXVI. tv. 107.§-a 2019. július 10-i hatállyal, ezt a szabályozást tartalmazza a jelenleg hatályos Btk. is. E szerint a bűnszervezet: legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, melynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[111] A két fogalmat összevetve a bűnszervezet változatlan ismérvei a három vagy több személy, akik közt a személyes ismeretség nem követelmény /BH2016.234./. E három vagy több személy lehet a cselekmény tettese, részese is, köztük azonban el kell különülnie az irányító és végrehajtó szerepköröknek. Változatlan ismérv a hosszabb időre szervezettség is, amely a szükséges elkövetési időnél hosszabb időt feltételez, a joggyakorlatnak megfelelően kb. 6 hónap, vagy annál hosszabb időszak, ezzel együtt egyetlen alkalomszerű közreműködés is megalapozhatja az elkövetést /4/2005. BJE/. Végül nem változott a meghatározás a bűnszervezet célját tekintve sem, mely esetében nem feltétel a bűncselekmény tényleges megvalósulása, a célzatot egyik meghatározás sem állítja feltételként, és azt sem, hogy az elkövető tisztában legyen a büntetési tétellel, csupán annyit kíván meg, hogy az elkövető tudata átfogja, hogy a szervezet célja súlyos bűncselekmények elkövetése.

[112] A bűnszervezet új fogalmi ismérvei a hierarchia és a konspiratív működés. A hierarchia ez esetben többletet feltételez a bűnszövetséghez megkívánt szervezettségénél, alá-főle rendeltségi viszony jellemzi, a döntési és végrehajtási szintek elkülönültsége egyértelmű és a tevékenység a feladatok megosztásán alapul. A korábbi összehangoltság helyett a jelenlegi szabályozás a konspiratív működést kívánja meg, amely abban nyilvánul meg, hogy a résztvevők a bűnszervezeten belüli bűnös tevékenység lelepleződésének megakadályozására törekednek, a szervezetet minden lehetséges eszközzel védeni kívánják a külső, de adott esetben a belső behatolásoktól is. Ez a konspiratív tevékenység ebből adódóan nagyobb szervezettséget igényel, mint a bűnszövetség és óhatatlanul feltételezi a szervezeten belüli koordinációt, tervszerűséget is.

[113] Az Alaptörvény 28. cikke alapvető elvárásként rögzíti a bíróságok számára, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. A jogszabály céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indoklását kell figyelembe venniük. Ez az elvárás tükröződik pl. az Alkotmánybíróság

25/2013. (X.4.), 3325/2012. (XI.12.), valamint a 3231/2014. (IX.22.) határozataiban, és a BH2022.228. számú, és a BH2021.186. számú eseti döntésekben is.

[114] A Btk.459. § (1) bekezdés 1. pontjában írt bünszervezetre vonatkozó szakaszát módosító 2019. évi LXVI. törvény indokolásában rögzítésre került, hogy „a bünszervezet akkor hatályos fogalma 2002. április 1. napja óta van hatályban, így több eseti döntés, elvi döntés és jogegységi határozat is érintette az értelmezését. A Legfelsőbb Bíróság 4/2005. számú büntető jogegységi határozata a joggyakorlat egységesítése érdekében értelmezte a bünszervezet fogalmának elemeit, így kiemelve azt, hogy a bünszervezet hierarchikus jellegének nincsen jelentősége, az összehangolt működés pedig csak a cselekvő személyek egymást erősítő hatásában nyilvánul meg. A BH 2016.9.234. számon közzétett eseti döntésében a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hierarchikus kapcsolat 2002. április 1. óta nem feltétele a bünszervezet megállapíthatóságának. A bünszervezeti formában történő elkövetés megállapításához a jelenlegi egyszerűsítő gyakorlat szerint elegendő, hogy három személy legalább kettő, legalább ötévi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követ el, már fél-egy éves időtávon. Az ítélkezési gyakorlat szerint ezzel kimeríthetik a bünszervezet hatályos fogalmának azon fogalmi összetevőit, hogy legalább három személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport jöjjön létre.

[115] A fentiekben ismertetett joggyakorlat törvényrontó, ugyanis nem tükrözi vissza a jogalkotó szándékát a szervezett bűnelkövetői alakzatok közötti különbségtétel tekintetében, így a módosítás szükségessé vált. Az elkövetők közötti olyan szervezett elkövetésre, amely több bűncselekmény elkövetésére irányul, de a szervezett bűnözésre jellemző alá-főle rendeltségi viszonyt, munkamegosztást, konspiratív kapcsolatrendszerrel nem tartalmaz, a hatályos törvény a bünszövetség fogalmát rendelné alkalmazni. A bünszövetségben történő bűnelkövetés, mint minősítő körülmény a különös részi tényállásoknál megjelenik, súlyosabb büntetési tételt rendelve, ugyanakkor teljeskörűen meghagyva a bírói büntetéskiszabás teljes eszköztárát. A jelenlegi joggyakorlatnak a nem kívánt hatása, hogy a bünszervezet és a bünszövetség fogalma között nem tesz tartalmi különbséget és a bünszervezet jogkövetkezményeit alkalmazza azon esetekre is, amelyek a jogalkotó szándéka szerint a bünszövetségben elkövetett bűncselekményként lennének büntetendőek, egyúttal a bünszövetség fogalmát kiüresítve.

[116] A jelen módosítás célja, hogy reagálva a jelenlegi, nem megfelelő joggyakorlatra, élesebben határolja el a bünszervezet fogalmát a bünszövetség fogalmától, egyúttal támpontot adjon a jogalkalmazás számára a bünszervezetben történő elkövetés megállapíthatósága tekintetében. Ezért a hatályos meghatározás kiegészül a hierarchia és a konspiráció fogalmi elemeivel: A bünszervezet akkor állapítható meg, ha a szervezettség a hosszabb időtávon túlmenően a hierarchia jegyeit is mutatja. A hierarchikus szervezeti felépítés azt jelenti, hogy az elkövetők alá-főlerendeltségi viszonyban vannak, az egyes „döntési szintek” elkülöníthetők egymástól, tehát a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A hierarchiában lévő személyek együttműködése a feladatok megosztásán alapul. E két tartalmi feltétel együttes megvalósítása minőségi többletet jelent a bünszövetség szervezettségi szintjéhez képest.

[117] A módosítás a csoport működése tekintetében a korábban használt összehangoltságot, mint fogalmi elemet felcseréli a konspiratív működési jellegre. Az összehangoltság szintén minőségi többletet kívánt érzékelteni a bűnszövetség szervezettségéhez képest.”

[118] A tényállásban írt, vádlottak által megvalósított költségvetési csalást, ezt a konkrét elkövetési módot nehéz teljesíteni a tényállásból következő szintű felkészülés, egyeztetés, a beszámlázás, cégek biztosítása a belföldiesítés érdekében, ehhez vállalkozó, mindehhez haszonszerzés okán a nevüket adó strómanok beállítása nélkül. A bonyolítás igényli a folyamatos kapcsolatot, a műveletek egyeztetését, a haszonhúzó cég képviselője részéről a beszámlázók koordinálását, akár a nevükben eljárva a beszerzés irányának meghatározását, ügyintézés, azaz mindazt, ami a tényállásban rögzítésre került. Az a hierarchikus viszony, amely a bűnszervezet megállapításához szükséges nem állapítható meg, mert az egyes szinteken nem volt döntési helyzet, egy személyben az I.r. vádlott volt az irányító, mindenről ő döntött, az ő érdekében illetve az általa tulajdonolt és képviselt cégei érdekében történt, így nem voltak döntési szintek. Az a körülmény, hogy az I. r. vádlott a II. r. és a III. r. vádlottakon keresztül adott utasításokat a színleg közbeékelődött cégek részéről tevékenykedők részére, a megrendelések leadásával, díjbekérők, számlák kiállításával, pénzek felvételével, átadásával, továbbutalásával és a hűsárú átételével kapcsolatban, valamint az, hogy a IV. r. és az V. r. vádlottak a III. r.vádlott I. r. vádlottól közvetített utasításai szerint, illetve keretei között irányították a színleg közbeékelődött cégeket, azaz más vádlottak közreműködésével, bevonásával történt a konkrét végrehajtás, ezt a megállapítást nem negligálja. A bűnszervezetben való szervezettséget mutatja általában az is, hogy annak tagjai az adott tevékenységet az abból származó haszonból való részesedés érdekében fejtik ki, ez a működtetés mozgatórugója is. Jelen ügyben a tényállás szerint Terhelt1 I. r. vádlott 2014. július 23-án 15.000.000 Ft-ot, 2014. július 24-én 14.000.000 Ft-ot a bank pénztárában készpénzben felvett, 2014. július 24-én pedig 130.000 Ft-ot átutalt Terhelt2 II. r. vádlott folyószámlájára. Ezen pénzek már nincsenek meg. Terhelt1 I. r. vádlott és Terhelt2 II. r. vádlott között házastársi vagyonszövetség állt fenn, így a bűncselekmény elkövetéséből eredő 29.416.855 Ft-tal felefele arányban - vagyis 14.708.430 - 14.708.430 Ft-tal – gazdagodtak, Terhelt4 IV. r. vádlott 4.000.000 Ft-tal, Terhelt5 V. r. vádlott 8.400.000 Ft-tal, Terhelt6 VI. r. vádlott 330.000 Ft-tal, Terhelt7 VII. r. vádlott 4.800.000 Ft-tal, Terhelt8 VIII. r. vádlott 300.000 Ft-tal, Terhelt9 IX. r. vádlott 160.000 Ft-tal gazdagodott a bűncselekmény elkövetése során, mely összegek erejéig az általuk elvégzett tevékenységek után részletekben mintegy munkabér gyanánt kerültek kifizetésre részükre. Ezek, az egyes vádlottaknál lecsapódó összegek a 2 milliárd Ft adóhiányhoz képest elenyészőek, messze állnak attól, amilyenben súlyosabb megítélésű bűncselekmények elkövetésére, ezáltal komoly anyagi hasznot realizáló, magas szervezettséggel bíró társaság tagjai adott esetben részesülnek.

[119] Az ítéltábla azt nem vitatja, hogy ez az ügy is mutat bűnszervezetre utaló jegyeket, és az I. r.

vádlott szerepére, konkrét cselekvőségére ezek megállapíthatók lennének, de egyszemélyi bűnszervezet nincs, és a vitán felül álló magasszintű szervezettség adott, de ez bizonyítottan a bűnszövetség megállapítására alkalmas, amely viszont kiterjed mindazokra a személyekre, akiknél a fellebbviteli főügyészség a bűnszervezetben elkövetés megállapítását indítványozta.

[120] Ha áttekintjük a tényállást az ügy a hasonló ügyekben megfigyelt elemekből áll össze, kevés szereplős, az elkövetési módszer egyszerű felépítésű, nincs további közvetítői rendszer, nincs klasszikus számlázási kör, több határon átnyúló számlázási láncolat, az áru átláthatatlan

utaztatása, hisz mind ehhez kiépített bünszervezetre lenne szükség, ami az ítéltábla megítélése szerint jelen ügyben hiányzik. Fenntartva, hogy ezt a rendszert átlátta és a többi vádlott-társ igénybevételével - akik bűnszegédei voltak az I. r. vádlott által elkövetett költségvetési csalásnak és az ahhoz kapcsolódó hamis magánokirat felhasználásának - működtetni is tudta az I. r. terhelt meghatározóan nem avatta be a társait a tényleges folyamatba, ami tudattartalom oldaláról is erősen gyengíti a bűnszegédként közreműködő vádlottak bünszervezetben történő elkövetésének bizonyítottságát. Ezért az ítéltábla sem látta megállapíthatónak az I. r. , a II. r. , a III. r, a IV. r., az V. r. és a VII. r. vádlottak bünszervezetben történő elkövetését.

[121] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor pontosan összegyűjtötte és felsorakoztatta ítéletének tényállásában az I. r. , a II. r. , a III. r, a IV. r., az V. r. és a VII. r. vádlottak közti bűns kapcsolat mibenlétét, mely elemek teljesen megfeleltethetők a bűnszövetség kritériumainak.

[122] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerint bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet.

[123] Az ítéltábla álláspontja szerint az I. r. , a II. r. , a III. r, a IV. r., az V. r. és a VII. r. vádlottak terhére mindezekre tekintettel a Btk. 459.§ (1) bekezdés 2. pontja szerinti bűnszövetség megállapítható, de ez minősítésbeli változást nem jelent, mert a Btk. 396. § (1) bekezdésben leírt költségvetési csalás (5) bekezdés a) pontja szerinti büntette törvényi tényállásának már nincs súlyosabban minősülő esete.

[124] A bűnszés szervezettségében megnyilvánuló fokozott társadalomra veszélyesség ugyanakkor súlyosító körülményként értékelendő az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r. és a VII. r. vádlottaknál, mellyel a súlyosító körülményeket esetükben az ítéltábla ezzel kiegészítette.

[125] Ugyancsak kiegészítette Terhelt2 II. r. vádlott esetében az enyhítő körülményeket azzal, hogy súlyos autizmusban szenvedő gyermekét egyedül neveli.

[126] A Btk. 459. § (1) bekezdés 31.pontja szerint visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

[127] Terhelt9 vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. február 4. napján meghozott - és a Fővárosi Törvényszék 28.Fkf.6617/2009/6. számú határozatával 2009. szeptember 30. napján jogerőre emelkedett - 10.Fk.26402/2008/15. számú ítéletével rablás büntette és más bűncselekmények miatt kiszabott 1 év 11 hónap fk. fogházbüntetésre ítélte. Büntetése letöltésének utolsó napja 2011. november 6. napja volt, 2014. február 10-február 17. napja között nyújtott segítséget I. r. vádlott költségvetést károsító és hamis magánokiratot felhasználó bűncselekményéhez.

[128] Az ítéltábla megállapította, hogy Terhelt9 IX. r. vádlott a fentiekre tekintettel visszaesőként követte el terhére rótt bűncselekményeket, mellyel az ítéltábla kiegészítette a IX. r. vádlott terhére eső súlyosító körülményeket.

[129] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó további körülményeket ezen felül helyesen tárta fel, és azokat túlnyomórészt a súlyuknak megfelelően is értékelte.

[130] A bíróságnak a törvényben meghatározott keretek között - figyelemmel a büntetési tételkeret irányadó középértékére is - olyan büntetést kell kiszabnia, mely szem előtt tartja a büntetés célját, figyelemmel kell lennie a fokozatosság, a belső arányosság és a kellő egyéniesítés követelményeire, valamint a társadalomra veszélyesség fokára mind a cselekmény, mind az elkövető tekintetében, az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekre és igazodnia kell a cselekmény konkrét tárgyi súlyához.

[131] A törvény az I. r., a II. r., a III. r., IV. r., V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottak terhére rótt költségvetést károsító bűncselekményt 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztéssel, a IX. r. vádlott terhére rótt költségvetést károsító bűncselekményt 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel, a közbizalom elleni bűncselekményt 1 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A halmazati szabályokra figyelemmel kiszabható büntetés az I. r., a II. r., a III. r., IV. r., V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottak esetében 5 évtől 11 évig, IX. r. vádlott esetében 9 évig terjedő szabadságvesztés. A középérték az I. r., a II. r., a III. r., IV. r., V. r., a VI. r. és a VII. r. vádlottak esetében 8 év, IX. r. vádlott esetében 5 év 6 hónap.

[132] A Btk. 82.§ (1) bekezdés szerint a büntetési tételkeretnél enyhébb büntetés akkor szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabás elveire figyelemmel túl szigorú lenne.

[133] Kétségtelen, hogy különösen az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r. és V. r., VI. és VII. r. vádlottak által elkövetett bűncselekmény büntetési tételkeretben megnyilvánuló absztrakt tárgyi súlya jelentős, a cselekményükkel összefüggésbe hozható költségvetést károsítás I. r., a II. r., a III. r., a IV. r. és V. r. . vádlottak esetében mintegy négyszerese az alsó határnak (felső határ nincs), a VI. r. vádlott esetében az 50 milliós alsó határt, a VII. r. vádlott esetében az 500 milliós alsó határt épp meghaladó.

[134] Ezzel szemben különös jelentőséggel bír – az elsőfokú bíróság által rögzített további enyhítő és súlyosító körülmények közül - az eljárás elhúzódása, amely a nyomozati eljárás elhúzódása mellett a bírósági eljárás elhúzódásából fakadt és nem a vádlottak magatartására vezethető vissza. Utolni szükséges az Európai Emberi Jogi Bíróság határozatára, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye szövegezésére, - annak is a 6. cikkére - az ésszerű időn belül való eljárás követelményeire, amelyre figyelemmel volt a büntetés kiszabása körében. A 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4. napján kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan

bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül való lefolytatása.

[135] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte - figyelemmel a nemzetközi jog és a Legfelsőbb Bíróság, majd a Kúria gyakorlatára - ezt a jelentős időmúlást a büntetés kiszabása körében különös súllyal, amikor a szabadságvesztés büntetések mértékét megállapította.

[136] Az elsőfokú bíróság részletes indokát adta és megfelelően értékelte az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r. és V. r., a VI. és VII. r. vádlottakkal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetések esetében a büntetéskiszabási körülményeket.

[137] Ezért a szabadságvesztés büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés - függetlenül a bünszervezetben való elkövetés megállapításának elmaradásától - nem foghatott helyt, az I. r., a II. r., a III. r., a IV. r. és V. r., a VI. és VII. r. vádlottak esetében a kiszabott szabadságvesztés büntetés összességében arányos, szükséges de egyben elégséges is, megfelel a büntetéskiszabási céloknak. Biztosított a belső arányosság is.

[138] Emellett, különösen a II. r. vádlott a személyi körülményei alapján nem kifogásolható II. r. és VII. r. vádlottak esetében a szabadságvesztés büntetésének próbaidőre történő felfüggesztése.

[139] A IX. r. vádlott esetében megállapítható, hogy részéről az I. r. vádlottnak nyújtott bűnös segítségnyújtás mintegy 7 napon keresztül tartott, közel 22 millió vagyoni hátrány okozásához nyújtott segítséget. Mindezekre tekintettel - figyelembe véve azt is, hogy visszaesőként követte el a terhére rótt bűncselekményeket – a vele szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés eltúlzottan súlyos, ezért azt az ítéltábla enyhítette. Esetében az 1 év szabadságvesztés szükséges, de egyben elégséges is, megfelel a büntetéskiszabási céloknak és biztosítja az ítélet belső arányosságát is.

[140] Törvényesen került sor az I. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. és a IX. r. vádlottak esetében a közügyektől eltiltás és az I. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VI. r., a VII.r és a IX. r. vádlottak esetében a gazdasági társaság vezetője foglalkozástól eltiltás alkalmazására is. Azok mértéke, illetve tartama valamennyi vádlott esetében megfelelő és arányos, így azok megváltoztatását nem látta indokoltnak a másodfokú bíróság.

[141] A Btk. 50. § (2) bekezdése előírja, hogy akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

[142] A bíróság az ügyészi súlyosítással érintett vádlottak esetében azt állapította meg, hogy a II. r., a IV. r., az V. r. és a IX. r. vádlottakkal szemben a haszonszerzésükkel érintett összeg erejéig velük szemben vagyoni intézkedést, vagyonelkobzást alkalmazott. A III. r. vádlott rokkantnyugdíjas, jövedelem kiegészítésként alkalmi munkából szerez minimálbérrel közel megegyező havi jövedelmet, vagyona jelentéktelen értékű, ugyanakkor 2 kiskorú gyermeke eltartására is köteles. A VII. r. vádlottnak alkalmi munkából havi 30-50 ezer forint jövedelme van. A többi vádlott is csekélynek tűnő jövedelemmel rendelkezik. Mindezekre tekintettel az

ítélőtábla nem találta megalapozottnak a II. r., a III. r., a IV. r., az V. r., a VII. r. és a IX. r. vádlottak esetében a pénzbüntetés alkalmazását.

[143] A II. r. és a VII. r. vádlottak vonatkozásában kiegészítésre szorul az indokolás a következőkkel. Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes mentesítés lehetőségét és erről az ítéletben rendelkezzen. Az elsőfokú bíróság az ítéletben az AB határozattól eltérően ugyan külön nem indokolta, hogy miért nem látta indokoltnak a II. r. és a VII. r. vádlott előzetes mentesítésben való részesítését, nemleges döntése azonban nem kifogásolható. A vádlottak mellett olyan körülmények nem voltak feltárhatók, melyek a Btk. 102. § (1) bekezdése szerint, az előzetes mentesítéshez támasztott követelmény, az arra való érdemesség megítélésére adtak volna alapot. A cselekmények jellege, bűnösségük foka, nem hordoz olyan külön méltányolandó és méltányolható tényezőket, elemeket, amelyek e kedvezmény megadását lehetővé tennék.

[144] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései túlnyomórészt törvényesek, azt csak a II. r. vádlottal szemben alkalmazott vagyonek Kobzás tekintetében kellett módosítani.

[145] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonek Kobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

[146] Terheltl I. r vádlott terhére rótt költségvetési csalás elkövetési ideje 2012. június 11. napjától 2014. november 28. napjáig terjedő időszak. Terheltl I. r. vádlott a név9 Hivatalánál szám10 számon bejegyzett "iszapégető berendezés és eljárás nagy nedvességtartalmú szennyvíziszap termikus ártalmatlanítására" elnevezésű szabadalom, mint vagyoni értékű jog 11/100 arányú tulajdoni hányadát 2014. október 16-án vásárolta meg tanú18 eladótól 121.000.000 Ft-ért. Terheltl I. r. vádlott 2014. október 16-án 10.000.000 Ft-ot vételár jogcímén készpénzben megfizetett az eladónak. Terheltl I. r. vádlott 2014. október 30-án 50.000.000 Ft-ot, 2014. november 7-én 30.000.000 Ft-ot, 2014. november 28-án 31.000.000 Ft-ot utalt át vételár jogcímén az eladónak, ezzel a 121.000.000 Ft-os vételárat teljes egészében megfizette. A név9 Hivatala a 2014. december 8-án meghozott szám10/13. számú végzésével tudomásul vette, hogy Terheltl I. r. vádlott megszerezte a találmányi bejelentés 11%-át, vagyis Terheltl I. r. vádlott tulajdonszerzését nyilvántartásba vette.

[147] A szabadalom megvásárlásakor Terheltl I. r. vádlott a megvásárláshoz szükséges legális jövedelemmel nem rendelkezett, erre tekintettel a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla a fenti vagyonra vagyonek Kobzást rendelt el.

[148] Tekintettel arra, hogy a Kft1. 2024. augusztus 3. napján jogutód nélkül megszűnt, a cégbíróság törölte a cégnyilvántartásból. Mindezekre tekintettel az ítéltábla mellőzte a Kft1.-vel szemben elrendelt vagyonek Kobzást.

[149] A Btk. 74. § (2) bekezdés vagyonekhozást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona is, amellyel más gazdagodott. Ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonekhozást a gazdálkodó szervezettel szemben kell elrendelni.

[150] Az ítéltábla a nyomozás során lefoglalt, a Kft1. tulajdonát képező szennyvíz-, iszap ártalmatlanítására készített égető mű kísérleti fődarabjai - hőcserélő ciklon, füstgáz elvezető hőcserélő-, az rendszám1 frsz-ú Citroen Jumper típusú tehergépkocsi, valamint az rendszám2 frsz-ú Mercedes Sprinter típusú tehergépkocsi vonatkozásában elrendelt zár alá vétel helyett az ítéltábla vagyonekhozást rendelt el a Btk. 74. § (2) bekezdés alapján.

[151] Tekintettel arra, hogy az ítéltábla Terhelt10 X. r. vádlottra nézve az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, az állam javára az 5.039.191 forint bünygyi költség megfizetésére vonatkozó egyetemleges kötelezésből mellőzte Terhelt10 X. r. vádlottat.

[152] Pontosítani kellett még, hogy Terhelt2 II. r. vádlottnak az OTP Bank Nyrt-nél vezetett szám1 számú számláján lefoglalt 130.940 Ft a Tatabányai Törvényszék Gazdasági Hivatalánál milyen letéti számon került nyilvántartásba vételre.

[153] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek és helyes a hozzájuk fűzött indokolás is.

[154] Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Tatabányai Törvényszék 2024. július 8. napján kihirdetett 17. B.275/2019/396. szám alatti számú ítéletét Terhelt1 I. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 606. § (1) bekezdés alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy rögzítette Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlott új személyazonosító okmányának számát, valamint javította Terhelt7 VII. r. vádlott anyja nevét és rögzítette új személyazonosító okmányának számát valamint új lakóhelyét.

[155] Az ítéltábla a Be. 321. § (5a) bekezdésre tekintettel hívta fel tanú5 örökösének és Terhelt11nak a figyelmét, hogy ha a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

[156] A másodfokú eljárás során a kötelező védelemmel összefüggésben felmerült bünygyi költség viseléséről az ítéltábla a Be. 613.§ (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Győr, 2025. július 8.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.	Szalaiiné dr. Joánovits Krisztina s.k.	Dr. Élő András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék: A Győri Ítéltábla ítélete és ezáltal a Tatabányai Törvényszék 2024. július 8. napján kihirdetett 17.B.275/2019/396. szám ítéletének meg nem változtatott része Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak vonatkozásában 2024. július 8. napján jogerőre emelkedett, míg Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében a hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító rendelkezése 2025. július 28. napján véglegessé vált.

Győr, 2025. július 8.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke